

Zbigniew Romaszewski

Senator z województwa tarnobrzeckiego

W wyborach do Senatu 4 czerwca 1989 r. otrzymał 175 715 głosów, czyli 74,91% oddanych głosów ważnych (234 557).

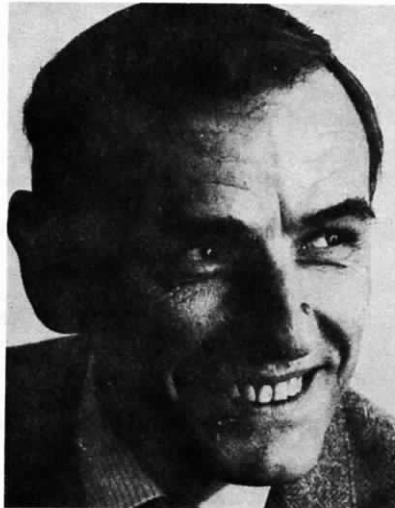
Przewodniczący Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

Członek Komisji: Inicjatyw i Prac Ustawodawczych;
Regulaminowej i Spraw Senatorskich;
Konstytucyjnej.

Urodził się 2.01.1940 w Warszawie. Po upadku Powstania Warszawskiego został wraz z matką wywieziony do obozu pracy w Turyngii; ojciec został w tym samym roku (1944) zamordowany w obozie koncentracyjnym w Oranienburgu. Do Warszawy wrócił z matką w 1945.

Po maturze w 1957 rozpoczął studia na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1964. W październiku 1980 obronił rozprawę doktorską z zakresu fizyki ciała stałego (półprzewodniki organiczne) w Instytucie Fizyki PAN, gdzie pracował od ukończenia studiów do represyjnego zwolnienia w 1983. Następnie pracował w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego jako redaktor „Acta Physica Polonica”.

W 1967 zbierał podpisy w obronie A. Michnika, relegowanego z UW, a w 1975 pod protestem przeciwko wprowadzeniu do Konstytucji PRL zapisów o przewodniej roli PZPR i sojuszu z ZSRR. W 1976 uczestniczył w akcji pomocy robotnikom Radomia, od 1977 członek KSS „KOR”, prowadził wraz z żoną Zofią jego Biuro Interwencyjne, niosące prawną i materialną pomoc ofiarom bezprawia. Owocem prac Biura są *Dokumenty bezprawia* — zbiór dokumentów obrazujących najbardziej rażące nadużycia organów ścigania i sądów PRL. Na przełomie 1979/1980 współorganizował Komisję Helsińską nadzorującą wprowadzanie w życie postanowień KBWE, która opublikowała pod jego redakcją *Raport Madrycki*, omawiający stan przestrzegania praw człowieka w PRL. W okresie strajków 1980 został uwięziony, wyszedł na wolność w wyniku Porozumienia Gdańskiego. Kierował Komisją Interwencji i Praworządności NSZZ „S”, został wybrany do prezydium Zarządu Regionu Mazowsze, delegatem na I Krajowy Zjazd w Gdańsku-Oliwie i członkiem KK. 13.12.1981 udało mu się uniknąć aresztowania (jego żonie również, internowana natomiast została ich 19-letnia córka Agnieszka, studentka historii UW); ukrywając się współorganizował Radio „S”, był członkiem RKW Mazowsze i współpracował z MRK „S”. W sierpniu

1982 został aresztowany i w procesie Radia „S” (luty 1983) skazany na 4,5 roku więzienia. W czasie odbywania kary sądzony w rozpoczętym w lipcu 1984 procesie czterech członków KSS „KOR”; proces i odbywanie kary przerwała amnestia. Dzięki jego staraniom w 1985 powstał Polski Fundusz Praworządności, stanowiący główne źródło finansowania pomocy prawnej i materialnej dla represjonowanych; w grudniu 1986 na polecenie L. Wałęsy zorganizował na nowo Komisję Interwencji i Praworządności NSZZ „S”. W sierpniu 1988 zorganizował w ramach Komisji Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka w Krakowie. Jest członkiem KKW i Komitetu Obywatelskiego. Brał udział w negocjacjach Okrągłego Stołu w podzespole ds. reformy prawa i sądów.

Żona Zofia jest obecnie dyrektorem Senackiego Biura Interwencji.